

Āryamañjuśrībhāṭṭarakakarūṇāstotra

Imn pentru Ārya Mañjuśrī

compus de Ārya Nāgārjuna



Reprezentare a lui Ārya Mañjuśrī,
Bodhisattva al înțelepciunii-cunoaștere și al inteligenței

text și comentariu

Notă introductivă

Această lucrare se poate găsi la adresa web:

<http://www.AryaDharma.ro>

(click pentru a o vizita)

Pe acest site veți găsi multe traduceri ale unor texte esențiale din Buddha-Dharma, atât Sutre (discursuri sau învățăături ale Divinului Buddha) cât și tratate fundamentale derivate din aceste Sutre, adnotate sau comentate, după caz.

Toate textele de pe site (inclusiv acest text) sunt disponibile gratuit, se pot descărca gratuit, se pot folosi în mod gratuit, se pot tipări, și se pot distribui ca fișiere sau ca documente tipărite, oricui doriți, dacă și numai dacă nu faceți nicio modificare asupra lor, și dacă și numai dacă le oferiți celorlalți în mod gratuit.

În caz contrar, toate drepturile sunt rezervate.

Dacă aveți nevoie de alte drepturi, de alte formate ale textelor sau de alte variante ale lor, vă rugăm să luați legătura cu noi.

Traducere, prefață, introducere, comentarii, note, îngrijire: Alin Tocaciu

Versiunea: decembrie 2019

Prin virtutea meritelor acumulate prin a traduce, a corecta, a adnota, a comenta, a publica și a răspândi această lucrare, fie ca toate ființele să atingă Trezirea Perfectă.

Prefață

Ārya Bodhisattva Mañjuśrī este un Bodhisattva care a realizat Prajñāpāramitā, și ale cărui caracteristici principale sunt claritatea înțelepciunii-cunoaștere, și inteligența și memoria cu totul ieșite din comun. Chiar și atunci când a fost născut ca om, în timpul în care Divinul Buddha Śakyamuni s-a aflat în această lume, caracteristicile sale în aceste direcții au fost cel puțin uimitoare.

Cu ajutorul mantrei sale, ființele pot obține mult mai ușor înțelegerea Dharmei, realizările, capacitățile de analiză și de memorare, și multe alte beneficii. Faptul că această mantra are asemenea efecte este de fapt o manifestare a compasiunii lui Ārya Mañjuśrī.

În această operă având titlul *Āryamañjuśrībhāṭṭarakakarūṇāstotra* în limba sanscrită, Ārya Nāgārjuna folosește ca procedeu de exprimare lamentarea. Aceasta nu înseamnă că dânsul se văita efectiv ci că, pentru majoritatea dintre noi, ceea ce spune dânsul este complet adevărat, și în același timp foarte trist. Noi, cititorii acestui imn, ne putem ușor identifica cu mesajul său, și putem încerca în acest fel să acumulăm meritele necesare și să obținem binecuvântarea lui Ārya Mañjuśrī, cu toate efectele ei benefice, și pentru binele tuturor ființelor simțitoare.

La sfârșitul textului puteți găsi un dicționar care cuprinde cel puțin o parte dintre termenii folosiți în acesta. Dacă aveți nevoie de un dicționar mai cuprinzător, îl puteți găsi în „Discursul despre perfecțiunea înțelepciunii (Prajñāpāramitā Sutra) în 8.000 de versete” sau în „Ghirlanda de nestemate (Ratnāvalī)” a lui Ārya Nāgārjuna, de pe aceeași pagină web cu acest text.

Pentru a ușura înțelegerea acestor învățături profunde am adăugat note explicative și am realizat și un comentariu destul de cuprinzător. Bineînțeles, comentariul nu are profunzimea învățăturilor, însă vă poate ajuta în lămurirea unor noțiuni, și conține și informații suplimentare despre Dharma în general.

Pe aceeași pagină web puteți găsi atât versiunea fără comentariu cât și cea cu comentariu. Vă recomand ca mai întâi să citiți de câteva ori versiunea fără comentariu, pentru a vă construi propria înțelegere directă a textului, și abia apoi să citiți comentariile, dacă doriți clarificări suplimentare care v-ar putea ajuta la aprofundarea înțelegerii lucrării.

Textul

1.

**[Ți-]ai eliminat toate imperfecțiunile, fără excepție,
Și faima ta, Înțeleptule, este răspândită în întreaga lume.
Înzestrat cu un corp glorios și perfect ferm,
O, Gloriosule, te voi omagia mereu.**

2.

**Întreaga lume te cheamă plângând cu disperare,
Iar tu îi protejezi de toate felurile de sărăcie.
Deși sufăr, trebuie să sunt o ființă josnică.
De ce nu-mi faci suferința să dispară?**

Sărăcia se referă mai ales la ignoranță, la sărăcia în înțelepciune, care duce la sărăcia în merite, care duce la sărăcia manifestă.

Pe al treilea rând, sensul este: trebuie să sunt chiar o ființă josnică din moment ce nu mă ajuți și pe mine, înseamnă că încă nu pot fi ajutat prea mult, pentru că sunt prea josnic.

3.

**Nobile, nu este drept că tu, întotdeauna și peste tot
Slujești pe fiecare în toate privințele,
Însă pe mine nu mă binecuvântezi nici măcar cu o privire:
Înseamnă că într-adevăr am foarte puține merite.**

Nu se pune problema ca un Bodhisattva să nu ajute pe cineva pentru că este prea josnic sau pentru că are puține merite ci, așa cum cineva cu puțină inteligență și cu văzul foarte slab nu poate înțelege pe baza unei hărți cum să ajungă la un magazin universal (cu haine și cu alimente) și de aceea rabdă foamea și frigul, tot așa ființele cu puține merite și cu puțină înțelepciune cu greu pot fi ajutați de către Bodhisattvași, pentru că nu înțeleg harta (în cazul acesta, Dharma), chiar dacă magazinul (Eliberarea) nu este departe. În unele cazuri, ființele sunt ajutate, ca și cum cineva ar lua de mână persoana din exemplu, ar duce-o la magazin și cu propriii bani i-ar cumpăra mâncare și haine, însă Bodhisattvașii nu sunt omniprezenți și nu pot ajuta simultan toate ființele în acest fel. Cel mai prețios ajutor este harta, este Dharma, și nu condusul de mână în fiecare caz particular – care nici măcar nu ridică nivelul de înțelepciune al ființei, ci doar îi asigură un confort temporar, fără o finalitate valoroasă.

4.

**Dacă tu, cel care ai nenumărate calități și care elimini defecte,
Faci eforturi să protejezi toate ființele cu minți bune,
Atunci, deși mintea mea se agață atât de strâns de tine,
Cum de eu sunt torturat de atâta sărăcie?**

5.

**Tu, cel cu natura compasiunii,
Cu cei doi ochi ai tăi, puri ca lotușii,
Tu faci bine ființelor, dar nu vezi că eu sufăr:
Oh, e atât de dureros!**

6.

**Pe toți cei cu mințile devastate,
Tu îi alini mult timp, cu lotusul mâinilor tale;
Însă prin arșița „meritelor” mele negative,
[Mâinile tale] rămân invizibile, și atât de îndepărtate!**

7.

**Deși mă vait tare, chiar în fața ta,
Agonizând din cauza suferinței din corp,
Cu cele două urechi pure tale, cu auz atât de ascuțit,
De ce nu auzi de nefericirea și sărăcia mea?**

8.

**Dacă tu, cel care ghidezi cu compasiune în fiecare situație,
Le faci fericite [până și pe] ființele care au mers în iaduri,
O, Nobile, nu ai putea să ai niște compasiune și bunătate,
Și pentru mine, cel care face atâtea rele?**

Faptele relele săvârșite sunt cauzate de ignoranță (sau, în acest context, de sărăcia în înțelepciune), și sunt făcute cu sau fără intenție explicită.

9.

**Dacă tu, care faci mult bine lumii josnice, nefericite și sărace,
Ești înzestrat cu o asemenea acțiune plină de vigoare,
Și totuși nu mă protejezi și pe mine, chinuit aici de suferință,
Asta este din vina gândirii mele malefice.**

Acest verset poate avea mai multe sensuri, ca de exemplu: (1) deși tu mă ajuți în măsura în care pot fi ajutat, eu nu văd acest lucru din cauza gândirii mele rele, care nu este nici suficient de fină și nici suficient de recunoscătoare, sau (2) din cauză că am o gândire malefică, orice ajutor este imposibil până când mintea nu este curățată de anumite mizerii incompatibile cu însușirile pozitive.

10.

„Cine suferă aici?

Care proști și-au consumat întreaga prosperitate?”

Întrebând astfel, continui să colinzi și să protejezi,

Însă este uimitor că tot nu îmi vezi sărăcia și suferința.

Ārya Mañjuśrī colindă lumile în căutarea ființelor care și-au distrus în mod inutil meritele acumulate anterior, și care acum sunt chinuite de ignoranță, de sărăcie.

În lumea umană un exemplu de distrugere în mod inutil a meritelor este următorul: deși o persoană are parte de bogății în viața actuală, bogății care se datorează unor merite anterioare, în loc ca acea persoană să facă fapte bune, generoase, morale, etc., în loc ca ea să folosească acest prilej de a fi lipsită de grijile obișnuite pentru a medita, pentru a realiza¹ Realitatea, acea persoană se dedă huzurului, se dedă faptelor reprobabile, și își folosește puterea și resursele pentru a face fapte rele (ca de exemplu: pentru a organiza partide de vânatoare unde ea și alți bogațiucid multe animale, pentru a manipula societăți sau piețe pentru propriul interes, prin aceasta tulburând și sărăcind material mulți oameni, pentru a se intoxica în diverse feluri, pentru a călători fără niciun scop precis prin lume, pentru a urmări doar satisfacerea dorințelor sau a capriciilor, etc.). În acest fel, acumulează karma negativă și nu generează alte merite. De multe ori, asemenea persoane renasc ca fantome flămânde, ca animale, sau chiar în infernuri. Bogăția câștigată cu greu prin multe eforturi anterioare care au dus la apariția de merite „rămâne” în urmă, fără a fi de ajutor pentru o bogăție viitoare, și persoana rămâne doar cu karma negativă și cu perturbările mentale acumulate datorită huzurului, și nepurificate nici măcar prin cea mai simplă concentrare sau meditație.

Tot așa, mulți zei (care au renăscut ca zei datorită meritelor anterioare) nu continuă să mai acumuleze merite ci își trăiesc viețile lungi încercând să obțină cât mai multă plăcere. După terminarea acelei vieți, după ce toate meritele lor au fost epuizate, și pentru că nu au generat altele merite prin generozitate, prin moralitate, prin meditații, ș.a.m.d., aceștia renasc în multe cazuri ca fantome flămânde sau ca animale.

¹ Vezi dicționarul.

11.

**„Pe unii trebuie să îi binecuvântezi prin cuvinte,
Pe alții, cu o mare prosperitate temporară”.
De ce cunoașterea ta superioară
Care face asemenea feluri de eforturi
Nu mă protejează și pe mine?**

„Binecuvântarea prin cuvinte” se referă probabil la înțelepciune, adică la capacitatea de a înțelege și de a aplica Dharma, sau la mantre.

12.

**Oricine are încredere în tine nu este nefericit.
Nu există nimeni care să aibă credință în tine
Și totuși să aibă și puține merite.
Eu am credință în tine, și totuși de ce sufăr?
Aceasta este apariția unui adevărat miracol!**

Ca cineva să aibă credință în Ārya Mañjuśrī, trebuie să aibă merite acumulate în trecut care să îi permită cel puțin să audă de El, și apoi să aibă și încredere în realizările și capacitățile sale.

13.

**O, măreț medic care retează suferința,
Dacă mă abandonezi?
Cu întreg meritul meu distrus,
Spune-mi, către cine să mă mai îndrept spre refugiu?**

14.

**Mintea ta este mereu plină de iubire binevoitoare față de ființe,
Ca și cum fiecare ar fi unicul tău copil, și te ocupi de Eliberarea lor.
Dacă nici măcar tu nu faci să înceteze ceea ce mă vatămă,
Atunci sunt complet lipsit de protector, pur și simplu înfrânt.**

15.

**Nobile, dacă tu, doar gândindu-te la ele,
Faci să se reverse peste ființe toate împlinirile fără egal,
Și deși eu te servesc și te omagiez în toate felurile,
De ce amâni tot timpul să mă ajuți?**

16.

Prin virtutea acumulată exprimând

O mică fărâmbă din calitățile tale, prin aceste lamentări,

[Fie ca eu să devin] un vas excelent pentru a realiza

Obținerea de către toate ființele a naturii mărețului merit.

17.

Fie să mă transform în corpul tău tineresc și plin de vigoare,

Care este asemenea unui copac ce îndeplinește dorințele,

Cu cele două picioare mișcându-se ca și cum ar aparține

Unei manifestări rūpakāya

Semănând cu o nestemată care îndeplinește dorințele,

Și ca în toate viețile (sau existențele) să fiu responsabil [de ființe].

Ultimele două strofe sunt despre dedicarea meritului și despre aspirația ca Ārya Nāgārjuna să devină asemenea lui Ārya Mañjuśrī, ca o nestemată în Tărâmul Formei (în rūpakāya), care îndeplinește dorințele ființelor, cele mai arzătoare dorințe ale ființelor fiind eliminarea completă a suferinței, și obținerea ireversibilă a fericirii complete (deși nu întotdeauna ele își dau seama de acest lucru).

Dicționar de termeni

BODHICITTA (*bodhi-citta*). Literalmente, mintea Trezirii. Este de două feluri: bodhicitta ultimă, care este mintea complet trezită care vede vacuitatea tuturor fenomenelor (dharmelor), și bodhicitta relativă care este aspirația de a practica cele șase perfecțiuni și de a elibera toate ființele de suferința din Samsara. Bodhicitta relativă se împarte în bodhicitta de aspirație și bodhicitta de perseverență.

BODHISATTVA (*bodhi-sattva*), *Bodhi*: Trezire, *sattva*: principiu, existență reală, sau ființă. „Ființă a Trezirii”. Ființa ideală din Mahāyāna care, prin înțelepciune și compasiune infinită, caută iluminarea tuturor ființelor, nu numai a sa însuși și care, dacă urmează corect perfecțiunea înțelepciunii, va deveni un Buddha. Poate fi atât bărbat, cât și femeie.

BUDDHA. „Cel Trezit”. Cel care s-a Trezit la Realitate. Termen folosit atât pentru ființa cel mai recent Trezită pe această planetă (Buddha istoric, adică Gautama Siddhartha, numit și Śakyamuni, adică înțeleptul clanului Śakya), cât și pentru orice alte ființe care au ajuns la aceeași stare, la aceeași realizare, despre care se afirmă în Prajñāpāramitā Sutra că sunt într-un număr „infinite”. Numit și „Tathāgata”, „Buddha”, „Jina”, „Conducătorul Caravanei”, etc. În traducere se mai folosesc și „Divinul”, „Împlinitul”, „Realizatul”, „Trezitul”, „Nobilul”, „Desăvârșitul”.

DHARMA. 1) Realitatea unică, finală, fundamentală; 2) un eveniment esențialmente real, sau un adevăr; 3) ca reflectat în viață: dreptate, virtute; 4) dacă este scris cu majusculă, învățătura lui Buddha: Doctrină, Scriptură, Adevăr; se referă la învățăturile Buddhiste în general sau, în funcție de context, la o anumită învățătură în particular; unii traducători se referă la acestea ca fiind „doctrina buddhistă”, termen ce sugerează însă îngustime și rigiditate și de aceea în traducere se folosesc alternativ cele două cuvinte, doctrină și învățătură; 5) obiect al celui de-al șaselea organ de simț (al minții); 6) în general, orice entitate perceptibilă sau conceptibilă: fenomen, ființă, obiect, noțiune, însușire, concept, idee, parte, stare, etc.

FORMA (*rūpa*). Primul dintre cele cinci agregate (*skandha*); materia. Materia și energia sunt considerate ca fiind unul și același lucru. *Rūpakāya*: Tărâmul Formei.

REALIZARE. „Realizarea” nu înseamnă construirea, atingerea sau obținerea a ceva, ci are un sens apropiat de expresia convențională „a-ți da seama direct, nemijlocit, de ceva”. „Realizarea Realității” înseamnă vederea clară, directă, înțelegerea de o profunzime infinită a stării de fapt. Aceste cuvinte, desigur, sunt incapabile să exprime foarte precis ceva ce nu ține de cuvinte, de noțiuni. Desigur, se poate spune că „Realizarea Realității” este o realizare în sens

obișnuit, în sensul că a necesitat efort și resurse, și că prin ea se „obține” încetarea suferinței și eliberarea din Samsara, respectiv Trezirea perfectă. Totuși, sensul cel mai apropiat de cel intenționat în texte este cel de la începutul acestei definiții.

SAMSARA. Cuvânt din limba sanscrită care înseamnă „rătăcire”. Este folosit de către Buddha pentru a descrie rătăcirea ființelor în ciclul renașterilor și morților. Existență ciclică. Potrivit semnificației sale, nu este un „drum” urmat, ci o rătăcire fără o direcție precisă și fără un scop precis. Existența condiționată a vieții obișnuite în care suferința apare deoarece ființa încă are ignoranță, atașare și agresiune (cele trei otrăvuri). Eliberarea, sau Trezirea, sau Iluminarea sunt cuvintele folosite pentru a indica starea de oprire a acestui ciclu care, în absența realizării naturii adevărate a tuturor fenomenelor aparente, continuă la nesfârșit.

Cuprins

Notă introductivă.....	1
Prefață.....	2
Textul	3
Dicționar de termeni.....	8
Cuprins	10